

Lá Thư Mục Vụ

Tôi đang đọc cuốn Thiên Chúa và Trần Thế, Tin và Sống trong thời đại ngày nay, của Đức Giáo Hoàng Biển Đức. Đây là cuốn sách ghi lại cuộc trao đổi giữa ĐGH (khi còn là HY Ratzinger) với nhà báo Peter Seewald. Với bộ óc thông thái và một đức tin mạnh mẽ ĐGH đã trao đổi về đủ mọi đề tài liên quan đến việc sống đức tin trong thời đại của chúng ta. Nhân Ngày của Mẹ năm nay tôi xin được trích một đoạn nói về tình mẹ của ĐGH để mở đầu cho lá thư này :

« Tôi nghĩ rằng tình mẹ trước hết là một mối tình tự nhiên là vì bà mang con trong lòng, đó là máu thịt của bà, nhưng đó không chỉ là sự thiết thân hay tình yêu do quy luật sinh lý mà thôi. Bà còn có trách nhiệm cung cấp cho con mình cả thể lý lẫn tình yêu để nó có thể thành người.

Tôi tin rằng trong đó đã có sẵn một yêu sách đạo đức rồi. Làm mẹ chẳng bao giờ chỉ là một diễn tiến thuần sinh lý, nhưng đó cũng là một diễn tiến tinh thần. Mẹ mang con trong lòng, sinh nó ra và trải qua một quá trình cọ xát tinh thần với con. Đây là một quá trình có sự tham gia toàn bộ con người của mẹ ».

(Thiên Chúa và Trần Thế, Bản dịch Việt ngữ của Phạm Hồng Lam, NXBTG 2011, Tr 274-275)

Trước đến nay chúng ta hay nói về tình mẹ, nói về bổn phận hiếu thảo của con cái đối với cha mẹ, đặc biệt đối với mẹ vì mẹ hy sinh cả đời cho con. Nhưng năm nay, qua đoạn trích dẫn quan điểm của ĐGH Biển Đức trên, chúng ta cùng nhau phân tích một thoáng về ‘trách nhiệm’ làm mẹ. Chúng ta đã nói quá nhiều về ‘tình mẹ’, nên cũng nên nói một chút về bổn phận làm mẹ, về yêu sách đạo đức của trách nhiệm mà Chúa trao cho các bà mẹ.

Mẹ yêu con đó là một tình yêu tự nhiên và tình yêu này có ở tất cả các loài động vật : « Hổ dữ không ăn thịt con ». Nhưng tình yêu này, tình yêu do quy luật sinh lý tự nhiên, không đủ để giúp một đứa trẻ lớn lên thành người. Đây là lý do tại sao một đứa trẻ bị lạc vào rừng lúc còn bé, được thú nuôi dưỡng, vẫn lớn lên về thân xác, nhưng không bao giờ trở nên người được. Nó không có thể nói và hiểu được tiếng người, nhất là không có đời sống tinh thần của loài người. Do đó *« Làm mẹ chẳng bao giờ chỉ là một diễn tiến thuần sinh lý, nhưng đó cũng là một diễn tiến tinh thần. Mẹ mang con trong lòng, sinh nó ra và trải qua một quá trình cọ xát tinh thần với con ».* (sách đã dẫn)

Con vật được sinh ra, chỉ một thời gian ngắn, là có thể tự lập được. Các loài động vật hữu nhũ, quá trình trưởng thành cũng chỉ một hai năm. Còn một người từ lúc sinh ra cho đến khi trưởng thành phải mất hơn 20 năm. Tuy lâu dài như vậy, nhưng trong quá trình lớn lên ‘thành người’ này, nếu không được cung cấp tình yêu và sự giáo dục đầy đủ, đứa trẻ sẽ không thể lớn lên hoàn toàn được. Có nghĩa là không bao giờ trưởng thành trong nhận thức và trong giao tiếp xã hội, dù người này bao nhiêu tuổi mặc lòng. Vì thế, làm mẹ là một trách nhiệm hết sức nặng nề, chứ không đơn thuần chỉ là việc cung cấp cơm ăn áo mặc, hay lo cho con ăn học thành tài, mà còn phải tham gia toàn bộ con người của mẹ vào đời con nữa. Nghĩa là không phải chỉ làm vui lòng con với những thứ vật chất mà thôi, mà còn phải uốn nắn, dạy dỗ, sửa phạt để giúp con nên người. Một đứa trẻ được nuông chiều sẽ không bao giờ thành người lớn được vì nó sẽ mãi mãi là trẻ con cho đến già. Đây cũng là ý của câu tục ngữ ‘Thương cho roi cho vọt’ hay ‘Dạy con từ thuở còn thơ’. Một đứa trẻ mà cái gì nó cũng được phép làm thì chắc chắn sẽ trở thành hư hỏng, và sau này sẽ không có một đời sống tốt đẹp, bởi vì cuộc sống sau này sẽ không dễ dãi như nó đã gặp, và cũng bởi vì nó đã không học được kỷ luật, không học được cách sống đúng. *« Một tình yêu chân thật cũng phải có tính nghiêm khắc trong đó. Nó muốn cho người khác điều tốt thật, vì thế nó phải can đảm chống lại, khi người đó chẳng nhìn ra cái tốt, mà cứ đâm đầu vào cái bất hạnh »* (Sách đã dẫn Tr 187)

Nuôi con cũng giống như làm một cánh diều. Mình chỉ thành công khi cánh diều có thể cất cánh bay lên bầu trời cao lộng gió. Sự lệ thuộc của con lúc đó, nếu có, cũng chỉ còn là một sợi giây mong manh. Nếu con không cất cánh bay lên được thì bổn phận và trách nhiệm làm cha mẹ vẫn chưa thể nói là đã hoàn thành.

Xin cầu chúc tất cả các bà mẹ, đặc biệt các bà mẹ trẻ trong Cộng Đoàn, một ngày Mother’s Day thật vui. Và chúc mừng tất cả các bà mẹ đã có những đứa con bay thật cao trong bầu trời sự nghiệp, bất kể nghề gì, và trong cuộc sống hạnh phúc và thành công.

Xin Chúa, Đấng vừa là một người cha nghiêm khắc vì muốn chúng ta nên người, và là một người mẹ toàn hảo vì đã ban cho chúng ta sự sống, đức tin, và lời dạy dỗ, chúc lành cho tất cả các bà mẹ trong Cộng Đoàn chúng ta trong ngày Ngày Hiền Mẫu năm nay.

Lm Nguyễn Mộng Huynh